

Mars 500

Από τον ΕΥΓΕΝΙΟ ΑΡΑΝΙΤΣΗ

Τον Μάη του '68 κυκλοφορούσε μια ευφάνταστη μπροσούρα με τίτλο: Η κατάκτηση του χώρου σε χρόνο εξουσίας, που σχολίαζε εμμέσως, και όχι λιγότερο σαρκαστικά, το πρόγραμμα της NASA για την αποίκηση της Σελήνης - σύμφωνα με τον υπεραισιόδοξο συγγραφέα της διακήρυξης, το διάστημα επρόκειτο να καλωσορίσει τον Άνθρωπο ως επαναστατικό υποκείμενο της Ιστορίας του, όταν ο τελευταίος θα ταξίδευε σαν ο αφέντης που επιθεωρεί τις κτήσεις του, έχοντας ήδη κερδίσει, στη Γη, την απόλυτη ανεξαρτησία απέναντι στις συνθήκες της αλλοτρίωσης.

Θα πηγαίναμε, ναι, στα άστρα αλλά όχι σαν είλωτες του συστήματος - αυτό ήταν το μήνυμα! «Το σύμπαν θα ανήκε στα εργατικά συμβούλια».

ΚΕΝΤΡΙΚΗ θέση στην παραπάνω επιχειρηματολογία κατείχε η σκέψη ότι η μεταφύτευση, στο διάστημα, των συνθηκών της αλλοτριωμένης εργασίας, πτόσω μάλλον της ιεραρχίας που ίσχυε εδώ στη Γη, θα ισοδυναμούσε με τον απελπισμένο άθλο των σκλάβων που εργάζονται οι ίδιοι για να επεκτείνουν τα όρια του στρατοπέδου όπου κρατούνται έγκλειστοι. Όχι ότι πήρε κανείς ποτέ στα σοβαρά αυτή τη ρομαντική προειδοποίηση αλλά είναι άξιο απορίας το γεγονός ότι, εν ριπή οφθαλμού, επαληθεύτηκε αντίστροφα, καθώς οι διαστημικές συνθήκες, τώρα, μεταφέρονταν ΕΚΕΙΝΕΣ στη Γη, μέσω της τεχνολογίας, σε ιδιαίτερα πειστικές προσομοιώσεις, και με προφανή σκοπό να συμφιλωθούν οι άνθρωποι με την ιδέα ότι οι εξωγήινοι είναι ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ. Οντως, η συγκεκριμένη φάση εγκαινιάστηκε με τη λατρεία των ηλεκτρονικών δικτύων και των αποστειρωμένων χώρων αναψυχής, διαδόθηκε με την επιβολή απαρέγκλιτων επιταχυνόμενων προγραμματισμών που κονιορτοποιούσαν τον ελεύθερο χρόνο, κορυφώθηκε με την ψυχρή τυποποίηση των διαπροσωπικών σχέσεων και κατέληξε στο ρυθμισμένο κυκλοφορικό σύστημα που διασχίζει τις ψυχικές ερήμους των σύγχρονων μεγαλουπόλεων. Μεταφορικά μιλώντας, ζούμε ήδη στη Σελήνη κι ίσως αυτός είναι ο λόγος που τα ταξίδια προς τα κει σταμάτησαν.

ΦΥΣΙΚΑ, αυτό δεν πρέπει να γίνεται φανερό περισσότερο απ' ό,τι είναι ήδη, κι έτσι κατά καιρούς λαβαίνουν χώρα επί μέρους μαζοχιστικά επεισόδια ΚΥΡΙΟΛΕΚΤΙΚΗΣ απομίμησης της εξωγήινης ζωής, ενδεχομένως για να δίνεται εξ αντιδιαστολής η εντύπωση πως οτιδήποτε άλλο συμφωνεί με τα πρότυπα μιας εμπειρίας ΑΚΟΜΗ γήινης και στα μέτρα του ανθρώπου. Αναλόγως και το πείραμα υπό την ονομασία Mars 500, με τη συμμετοχή έξι εθελοντών οι οποίοι «έζησαν» για 17 μήνες μέσα σε μια προσομοίωση διαστημικού θαλαμίσκου εκτάσεως 80 τετραγωνικών μέτρων. Αυτό, λέει, με στόχο να αποδειχτεί, δοκιμαστικά, η αντοχή τους. Ετρωγαν συσκευασμένα χημικά τρόφιμα κι έκαναν μπάνιο άπαξ της εβδομάδος. «Ζούσαν» σε τέσσερις διαφορετικούς χώρους και το μόνο τους πρόβλημα ήταν, δήθεν, η καθυστέρηση της μετάδοσης μέσω ραδιοζεύξης κατά 20 λεπτά.

ΒΓΗΚΑΝ απ' την απομόνωση στις 4 Νοεμβρίου. «Darling, I'm home!».